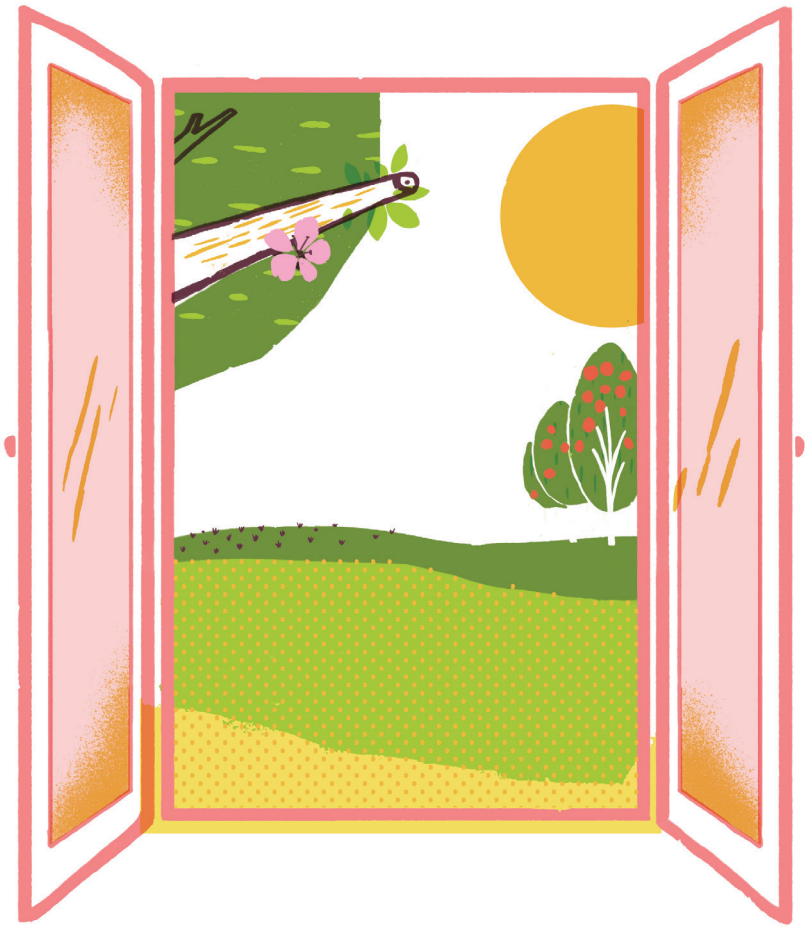

JARO JE TADY!

Po studené a šedivé zimě se některá zvířata probouzejí ze zimního spánku, na rostlinách se znovu objeví zelené listy a první květy a dny jsou stále teplejší.

Je na čase vytáhnout ze šatníku lehké oblečení a plánovat procházky do přírody, abychom mohli zase obdivovat motýly a světlušky, cítit vůni čerstvě posečené trávy a připravovat se na velký piknik. A je to pochopitelně také **doba, kdy se můžeš ptát na spoustu věcí souvisejících s jarem**. Už se těšíš?

TAK DO TOHO A UŽIJ SI TO!

KDY PŘICHÁZÍ JARO?

I když se příchod jara slaví každý rok v tentýž den, přesný čas, kdy dochází ke změně ročního období, neurčuje kalendář, ale postavení, ve kterém se nachází Země na oběžné dráze. Při oběhu Země kolem Slunce nastávají během roku dva okamžiky, kdy severní i jižní pól jsou stejně vzdálené od Slunce. Během těchto momentů ozařuje Slunce stejně severní i jižní polokouli. To způsobuje, že den i noc trvají téměř stejnou dobu na všech místech na zeměkouli. K jednomu z těchto dvou okamžiků dochází mezi 20. a 21. březnem, což je **JARNÍ ROVNODENNOST** na severní polokouli a **PODZIMNÍ ROVNODENNOST** na jižní. Druhý moment je mezi 22. a 23. zářím, kdy nastává jarní rovnodennost na jižní polokouli a podzimní na severní polokouli.

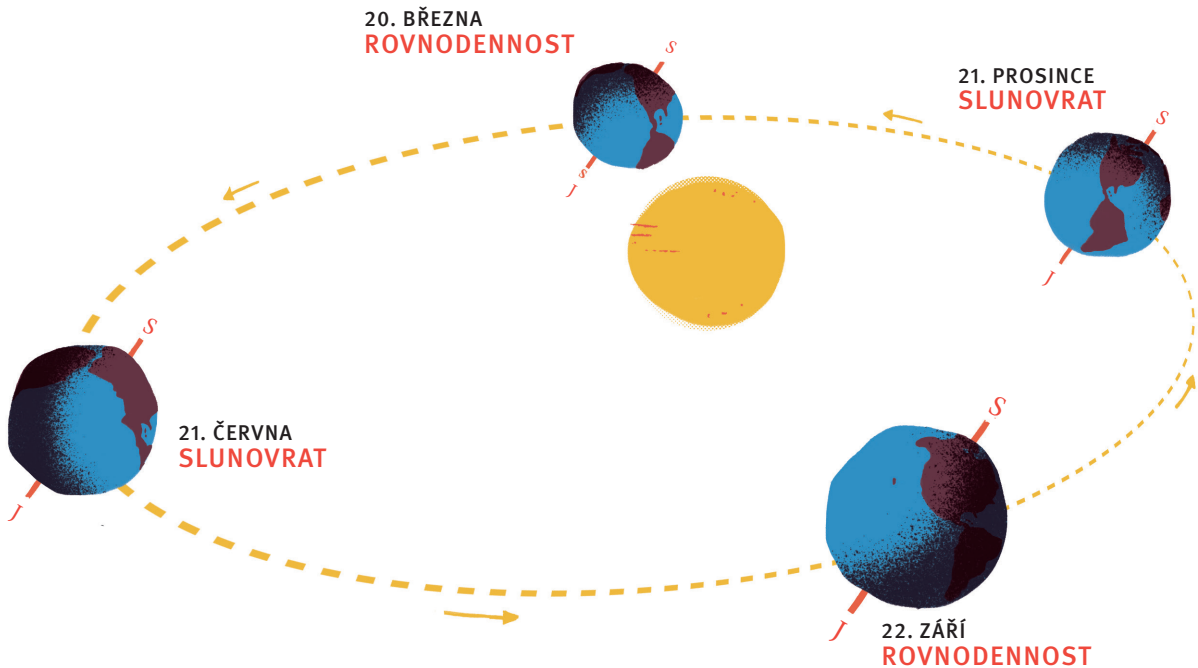

CO JE ROVNODENNOST?

Slovo rovnodennost znamená, že den je stejně dlouhý jako noc. Kdybyste mohli být na rovníku v okamžiku rovnodennosti, viděli byste, že Slunce dosahuje zenitu, to jest nejvyššího bodu na obloze, přímo nad vaší hlavou!

PRO ZAJÍMAVOST

Babyloňané a staří Římané považovali za začátek roku den jarní rovnodennosti. Nový rok se začal slavit 1. ledna poměrně nedávno, někdy kolem r. 1582. Do té doby měly různé národy různé začátky roku. A některé ho mají jinak dodnes.

JE JARO VŠUDE?

V tropickém pásu, což je pás obepínající Zemi kolem rovníku, jsou po celý rok průměrné teploty vyšší než 18° C. V těchto oblastech téměř nikdy nemrzne, a to ani v nejstudenějších měsících. Tam kabáty odpočívají trvale v komoře. V tropech neznají jaro, ani další tři roční období. Střídá se tam jen **OBDOBÍ SUCHA**, kdy skoro nikdy neprší, a **OBDOBÍ DEŠŤŮ**, ve kterém prší téměř každý den. Obě období mohou dokonce probíhat současně. Jelikož tropické lesy zaujímají obrovskou plochu, v určité části lesů může být období sucha, zatímco v druhé části je období dešťů.

Na pólech také neexistuje jaro. V březnu na severním pólu začíná léto a to znamená, že zde po šest měsíců nezapadne slunce, zatímco jižní pól je ponořen do dlouhé polární noci. V září se role obrátí – na jižní pól dopadají sluneční paprsky a začíná tam léto, severní pól se ponoří do tmy a polární zimy.

KDE VYCHÁZÍ SLUNCE?

Jistě jste někdy slyšeli, že Slunce vychází na východě a zapadá na západě. Ve skutečnosti k tomu dochází jen ve dnech rovnodennosti (kromě pólů, kde Slunce nevychází ani nezapadá). Po zbytek roku je východ i západ Slunce poněkud posunutý. Na severní polokouli je to na jaře a v létě směrem na sever, na podzim a v zimě pak směrem na jih. Na jižní polokouli je to přesně naopak.

PRO ZAJÍMAVOST

Podle Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) se začátek jara mění v důsledku klimatických změn. Údaje ukazují, že v posledních 50 letech jaro nastupuje každých 10 let o dva dny dříve.